

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Byznys a paragrafy, díl 3.: Ručení jednatele za dluhy společnosti

Vítáme vás u třetího dílu naší nové série článků Byznys a paragrafy, kterou LAWYA připravuje s cílem poskytnout podnikatelům srozumitelné a praktické informace z oblasti práva, daní a účetnictví. V tomto díle bychom se rádi zaměřili na problematiku ručení jednatele s.r.o. za dluhy společnosti. Společnost s ručením omezeným je v našich končinách zdaleka nejoblíbenější formou podnikání, za což může také samotný název této formy – s ručením omezeným.

Jak moc je či není toto ručení omezené a jak se projevuje v praxi se vám pokusíme zodpovědět na následujících řádcích.

Péče řádného hospodáře

Základním stavebním kamenem výkonu činnosti jednatele s.r.o. je povinnost vykonávat svou funkci s péčí řádného hospodáře. Podle tohoto standardu péče by měl jednatel ve stručnosti vykonávat svou funkci:

- informovaně - nemusí mít rozsáhlé odborné znalosti, ale měl by při konkrétním rozhodování využít rozumně dostupné informační zdroje a na jejich základě zvážit rizika jednotlivých variant rozhodnutí;[\[1\]](#)
- pečlivě - není předpokládána absolutní pečlivost, ale pečlivost, kterou lze po jednateli rozumně předpokládat, a to při zvážení konkrétních okolností, např. s ohledem na čas nutný pro jeho rozhodnutí, situaci v samotné společnosti atd.
- loajálně - musí při výkonu funkce upřednostňovat zájmy společnosti před svými zájmy nebo zájmy třetích osob a respektovat právní předpisy nebo rozhodnutí orgánů společnosti.[\[2\]](#)

Jak je z výše uvedeného patrné, tak péče řádného hospodáře je velmi obecným pojmem, jehož dodržení nebo nedodržení se posuzuje případ od případu. Za porušení péče řádného hospodáře se může považovat i liknavý a neodpovědný přístup jednatele při plnění závazků společnosti, za kterou jedná.[\[3\]](#) Takovým přístupem může být například i situace, kdy si je jednatel vědom platební neschopnosti společnosti, ale místo toho, aby se okamžitě začal zabývat restrukturalizací dluhů nebo jednáním s věřiteli, rozhodne se problém odkládat. Dalším příkladem může být neodpovědný přístup jednatele při plnění závazků zhotovitele plynoucích z uzavřené smlouvy o dílo, kdy následkem porušení povinnosti nastane významné prodlení zhotovitele s provedením díla.

Důsledky porušení péče řádného hospodáře

Pokud jednatel poruší povinnost jednat s péčí řádného hospodáře, nese primární odpovědnost za

vzniklou škodu vůči společnosti. To znamená, že společnost má právo požadovat po jednateli náhradu škody, kterou svým jednáním způsobil. V praxi to může vést k tomu, že jednatel bude muset uhradit společnosti vzniklou škodu v rozsahu, v jakém způsobenou škodu nenahradil.

Jedním z možných důsledků porušení péče řádného hospodáře je vznik ručitelského závazku. Pokud společnost nebude schopna splatit své dluhy, může věřitel požadovat jejich úhradu přímo po jednateli z jeho osobního majetku. Jinými slovy, jednatel v takovém případě neodpovídá jen funkcí, kterou zastává, ale může být nucen hradit dluhy společnosti ze svých vlastních finančních prostředků.

Předpoklady ručení

Aby bylo možné domáhat se úhrady dluhu společnosti z titulu ručení přímo na jejím jednateli, musí být splněny následující podmínky:

- Prokázání odpovědnosti jednatele za škodu způsobenou společností - zde se bude prokazovat právě porušení výše popsané péče řádného hospodáře. Důkazní břemeno ohledně otázky, zda jednatel jednal s péčí řádného hospodáře, nese zpravidla sám jednatel. Následně je na žalobci, aby prokázal, že právě porušení péče řádného hospodáře vedlo ke vzniku dluhu.[\[4\]](#)
- Existence splnitelného dluhu jednatele vůči společnosti - splnitelnost bude typicky vyplývat z ujednání stran. Většinou přitom půjde o samotný okamžik vzniku dluhu.
- Nemožnost vymoci plnění přímo na společností - plnění ze strany společnosti musí být objektivně nemožné a půjde tak zejména o platební neschopnost společnosti ve smyslu insolvenčního zákona.

Zánik funkce jednatele neznamena automatické zproštění odpovědnosti za jednání, která během výkonu funkce učinil. Pokud jednatel porušil povinnost jednat s péčí řádného hospodáře a v důsledku toho vznikl společnosti dluh, za který následně ručí, může se věřitel domáhat plnění i poté, co jednatel ve funkci skončil. Ručitelský závazek nezaniká s odstoupením z funkce ani s výmazem jednatele z obchodního rejstříku - klíčové je, zda byly splněny podmínky ručení v době, kdy jednatel funkci vykonával. Věřitel tedy může vůči bývalému jednateli uplatnit svůj nárok, pokud odpovídá za škodu způsobenou společností a zároveň nelze vymoci plnění přímo na společností. Často se přitom může jednat o jedinou možnost věřitele, jak se domoci plnění, na které má nárok.

Promlčení ručitelského závazku

Právo věřitele domáhat se úhrady dluhu po jednateli se nepromlčí dříve, než se promlčí právo vůči společností, přičemž subjektivní promlčecí lhůta činí tři roky. Uznání dluhu společností je účinné vůči jednateli, pouze pokud s tím jednatel vysloví souhlas. Pokud se tedy nemůže věřitel domoci plnění dluhu na společností z toho důvodu, že jeho dluh je promlčen, nemůže se úhrady svého promlčeného dluhu domáhat vůči jednateli z titulu jeho ručení, byť by ten třeba odpovídal společností za škodu, kterou jí způsobil porušením povinností při výkonu funkce.

V případě, kdy věřitel zahájí soudní spor se společností, který např. trvá přes dva roky, promlčecí lhůta se během tohoto sporu staví. To znamená, že lhůta pro domáhání se úhrady dluhu vůči společností nebo jednateli neplyne, dokud spor neskončí. Pokud by věřitel i po třech letech soudního sporu nemohl vymoci dluh na společností z důvodu platební neschopnosti, může se tak stále domáhat úhrady vůči jednateli.

Trestněprávní odpovědnost

Odpovědnost jednatele za dluhy společnosti sama o sobě nezakládá trestněprávní odpovědnost. Ovšem porušení péče řádného hospodáře může mít trestněprávní důsledky, např. porušení povinnosti při správě cizího majetku (i z nedbalosti).

Doporučení pro jednatele

Pokud si jednatelé nejsou jisti rozhodnutím nebo potenciálními důsledky svého jednání, je vždy rozumné konzultovat danou situaci s odborníky, kteří mohou poskytnout odborný pohled na danou situaci. Takovými odborníky mohou být například advokáti, IT specialisté, daňoví poradci nebo jiní specialisté ve svých oborech.

Aby jednatelé zmírnili rizika spojená s ručitelským závazkem a ochránili svůj osobní majetek, mohou si dále například sjednat pojištění odpovědnosti statutárních orgánů, tzv. D&O pojištění (Directors & Officers Liability Insurance). Toto pojištění kryje škody, které jednatel způsobí společnosti, věřitelům nebo jiným třetím osobám v důsledku svého rozhodování při výkonu funkce, a zároveň může pokrýt náklady právního zastoupení v souvislosti s nárokem.

D&O pojištění je užitečné zejména v situacích, kdy se věřitelé domáhají náhrady škody po jednatele kvůli porušení péče řádného hospodáře, například pokud společnost upadne do platební neschopnosti. Sjednání tohoto pojištění proto představuje preventivní krok, který může jednatelům pomoci minimalizovat osobní finanční rizika spojená s výkonem jejich funkce. Je však důležité mít na paměti, že toto pojištění se nevztahuje na škody způsobené úmyslně nebo vědomým porušením povinností

Budte v obraze

Sledujte další díly seriálu Byznys a paragrafy, a pokud byste se chtěli ze světa práva dozvědět více, jednou měsíčně vydáváme newsletter s nejdůležitějšími novinkami a praktickými tipy.

Přihlásit se k odběru newsletteru můžete >>> [zde](#).

Děkujeme, že jste s námi, a těšíme se na společnou cestu světem práva a podnikání!

Mgr. Jakub Hanák,
advokát

Mgr. Jaroslav Jonáš,
advokátní koncipient

LAWYA

[LAWYA, advokátní kancelář s.r.o.](#)

Sídlo:

Tučapy 240
683 01, Tučapy

Kontaktní adresa:

Králova 298/4
616 00, Brno

tel.: +420 543 216 310

e-mail: info@lawya.cz

[1] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 10. 2016, sp. zn. 29 Cdo 5036/2015.

[2] ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B. § 51 [Pravidlo podnikatelského úsudku a pokyny nejvyššího orgánu]. In: ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B., CILEČEK, F., KUHN, P., ŠUK, P. Zákon o obchodních korporacích. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 165-166.

[3] Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 4. 3. 2020, sp. zn. 4 Cmo 242/2019.

[4] Např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 2012, sp. zn. 23 Cdo 4240/2010.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční](#)

proměnná

- Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách